Suomen ympäristökeskus SYKE
PL 140
00251 HELSINKI

Asiantuntijalausunto

2.10.2018 SYKE-2018-J-185

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Pyyntö 21.9.2018 HE 123/2018
Käsittely 3.10.2018 klo 9.30

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019
Teema: Pääluokka 30, Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Valtion talousarvion maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan pääluokassa 30 esitetyillä tavoitteilla ja määrärahoilla on erittäin suuri merkitys ja vaikuttavuus uusiutuvien luonnonvarojen kestävän käytön kehittämiselle, ilmastonmuutoksen hillinnälle ja sopeutumiselle sekä ympäristön tilan parantamiselle. Kuten pääluokan 30 toimintaympäristön kuvauksessa on todettu, toimialan menestyminen perustuu korkeatasoiseen ja laaja-alaiseen osaamiseen sekä innovaatioiden ja tutkimustiedon hyödyntämiseen.

Onkin erittäin tärkeää, että uusiutuvien luonnonvarojen käytön edistämistä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti yhteen sovittaen sekä sosiaaliset, taloudelliset että ekologiset tavoitteet. Näiden osin ristiriitaistenkin tavoitteiden edistäminen edellyttää päätöksentekoa palvelevaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa ja tämän rahoituksen turvaamista.

SYKEn tavoitteena on tutkia ja tuottaa asiantuntijapalveluja erityisesti kokonaisvaltaisissa arvioinneissa. Tämän vahvistamiseksi SYKEen on perustettu horisontaaliset ilmastonmuutoksen, kestävän kaupungistumisen, kestävän kiertotalouden ja uudistuvan ympäristötiedon strategiset ohjelmat.

SYKE on ympäristöministeriön hallinnonalan tutkimus- ja asiantuntijalaitos, mutta SYKE hoitaa myös maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvia vesitaloustehtäviä ja sopii vuosittain tulostavoitteista myös MMM:n kanssa. SYKElle vesitalouden T&K –toiminnan ja mm. alueellisille ympäristökeskuksille annettavien asiantuntijapalveluiden rahoittamisessa MMM:n hallinnonalan momentista 30.40.21 *Vesivarojen käytön ja hoidon menot* myönnettävällä erillisrahoituksella on erittäin suuri merkitys.

SYKEn toimintamenomomentin määrärahalla katetaan toiminnan menoista noin 50 % ja loput katetaan ulkopuolisella rahoituksella. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan kustannuksista katetaan toimintamenorahoituksella vain noin 35 % ja noin 65 % katetaan ulkopuolisella rahoituksella. Talousarvion momentissa 30.40. *Luonnonvaratalous* asetettujen tulostavoitteiden toteuttaminen edellyttääkin merkittävää erillisrahoitusta varsinkin, kun valtion tutkimuslaitosten toimintamenoja on viime vuosina merkittävästi pienennetty.

Pääluokan 30 määräraha on mahdollistanut SYKElle pitkäjänteisen yhteistyön ELY-keskusten, kuntien ja pelastuslaitosten kanssa. Esimerkiksi keväällä 2018 SYKE antoi asiantuntija-apua Pohjanmaan ja Tornionjoen vaikeissa tulvissa. Osana tulvariskien hallinnan kansallista täytäntöönpanoa SYKEssä on laadittu kunnille rankkasadetulvakartat, jotka auttavat vahinkoja lieventävien toimenpiteiden suunnittelussa. Kartat on otettu tähän mennessä käyt-

töön 130 kunnassa. Määräraha on mahdollistanut SYKEn asiantuntemuksen hyödyntämisen vesistöjen säännöstelyjä kehitettäessä ja etsittäessä sellaisia ratkaisuja, joilla voidaan lieventää ilmastonmuutoksen kielteisiä vaikutuksia. Määrärahalla on myös seurattu maa- ja metsätalouden vesistövaikutuksia, joka on tärkeä lisä vesien tilan arvioinnissa ja erityisesti MMM hallinnonalan vaikutusten arvioinnissa.

Lausunnon ovat valmistelleet ryhmäpäällikkö Mika Marttunen ja kehittämispäällikkö Markku Maunula.